

NIK o hazardzie

Nadzór nad rynkiem gier, do listopada 2009 r., był rozproszony i nieskuteczny. Prowadzące go organy koncentrowały się przede wszystkim na niektórych aspektach formalnej kontroli dokumentów. Ministerstwo Finansów i izby skarbowe w niewielkim stopniu sprawdzały, czy spełniane były warunki wynikające z zezwoleń i przepisów prawa dotyczącego gier losowych.

Urzędy skarbowe nie przeprowadzały kontroli podstaw opodatkowania, ograniczając się do ewidencjonowania deklaracji podatkowych i weryfikacji terminowości wpłat zadeklarowanych kwot podatku. Również kontrole urzędów celnych, w ramach szczególnego nadzoru podatkowego, stwierdzały jedynie nieliczne nieprawidłowości o charakterze formalnym.

Poprawa skuteczności działań Ministra Finansów i podległych mu organów nastąpiła dopiero po wprowadzeniu, od listopada 2009 r., zmian organizacyjnych i kompetencyjnych wynikających z nowych uregulowań prawnych. Wzrosła efektywność kontroli w punktach gier na automatach o niskich wygranych w wyniku zastosowania tzw. eksperymentu gry na automacie o niskich wygranych. Nie było wykorzystywane jednak uprawnienie do obserwacji, z uwagi na brak przepisów wykonawczych do art. 75b ustawy o Służbie Celnej.

✘ W 2008 r. oraz przez 10 miesięcy 2009 r. Minister Finansów nie nadzorował skutecznie rynku gier i zakładów wzajemnych, a postępowania organów podległych nie zapobiegały nieprawidłowościom występującym w tym obszarze działalności gospodarczej. W Ministerstwie Finansów zadania dotyczące tego obszaru wykonywane były przez kilka departamentów. Na poziomie wykonawczym realizowały je izby skarbowe (zezwolenia, kontrola), urzędy skarbowe (pobór podatku, kontrola), urzędy celne (szczególny nadzór podatkowy, kontrole doraźne) oraz urzędy kontroli skarbowej (kontrola skarbową). Podział uprawnień i obowiązków był nieprzejrzysty i rozproszony. Formalne podejście poszczególnych jednostek organizacyjnych do zadań w tym zakresie powodowało, że organy podległe Ministrowi Finansów ograniczały się do wydawania zezwoleń i pobierania deklarowanego przez podmioty gospodarcze podatku. Ministerstwo Finansów posiadało informacje o nieprawidłowościach występujących w tym obszarze działalności. Prace nad

nowelizacją ustawy o grach i zakładach wzajemnych były prowadzone powolnie. Wielokrotnie powtarzano proces uzgodnień i wyjaśniania rozbieżności pomiędzy organami państwowymi.

Izby skarbowe w ograniczonym zakresie nadzorowały i kontrolowały działalność podmiotów zarządzających gry na automatach o niskich wygranych. Dotyczy to również podmiotów zarządzających loterie promocyjne.

Kontrole urządzania gier w latach 2008-2009 (do 30 października) przeprowadziły 3 spośród 5 kontrolowanych izb skarbowych. Trzy kontrole dotyczyły urządzania gier na automatach o niskich wygranych (AoNW), dwie - loterii promocyjnych. Podobna sytuacja była w całym kraju. W badanym okresie tylko 6 spośród 16 izb skarbowych przeprowadziło kontrole urządzania gier na AoNW, a 5 z 16 izb skarbowych kontrole loterii promocyjnych. Minister Finansów powtarzał wprawdzie co roku w wytycznych do działania izb skarbowych zobowiązanie do sprawdzania prawidłowości urządzania gier, ale nie egzekwował zintensyfikowania działań kontrolnych wobec podmiotów zarządzających gry.

Urzędy skarbowe nierzetelnie wykonywały zalecenia Ministra Finansów dotyczące kontroli wywiązywania się z obowiązków podatkowych przez podmioty zarządzające gry hazardowe. Minister Finansów w corocznie kierowanych do naczelników urzędów skarbowych wytycznych polecał przeprowadzanie kontroli prawidłowości i terminowości rozliczania się z podatku od gier przez podatników tego podatku. Nie egzekwował jednak ich realizacji. Obowiązujące regulacje nie stwarzały warunków do skutecznego eliminowania rozpoznanych zagrożeń, w tym urządzania gier w sposób niezgodny z udzielonym zezwoleniem. Brak było instrumentów do sprawdzenia w automatach o niskich wygranych, że na danym automacie można było stosować wyższe stawki za udział w jednej grze niż dopuszczalne (0,07 euro), wygrać jednorazowo dużo wyższą kwotę od dopuszczalnej (15 euro).

Poprawa skuteczności nadzoru nad rynkiem gier i zakładów wzajemnych nastąpiła po wprowadzeniu w listopadzie 2009 r. nowych uregulowań prawnych. Ustawą z dnia 27 sierpnia 2009 r. o Służbie Celnej zadania z zakresu rynku gier powierzono służbom celnym, rozszerzając ich kompetencje. Skoncentrowanie nadzoru nad rynkiem gier w Służbie Celnej było celowe. Wykorzystywanie uprawnień do prowadzenia gry na automacie w drodze eksperymentu wpłynęło na wzrost efektywności kontroli przeprowadzanych w punktach gier na automatach o niskich wygranych.

W trakcie prac legislacyjnych nad przygotowaniem projektu ustawy o grach hazardowych zostały naruszone niektóre zasady wynikające z Regulaminu pracy Rady Ministrów. Minister Finansów wyznaczał krótkie terminy na zgłaszanie uwag do projektów ustaw w ramach uzgodnień wewnątrzresortowych, jak i międzyresortowych. W przypadku założeń do projektu ustawy hazardowej były to dwa dni, a projektu ustawy o zmianie ustawy o grach hazardowych sześć dni. Ministerstwo Finansów nie przedstawiło formalnego uzasadnienia okoliczności skrócenia terminu opiniowania projektów, co było wymagane § 13 ust. 2 Regulaminu. Do projektów ustaw kierowanych do uzgodnień międzyresortowych nie dołączono projektów podstawowych aktów wykonawczych, co było niezgodne z § 10 ust. 7 Regulaminu. Krótki termin do wydania opinii utrudniał rzetelną analizę

projektowanych rozwiązań, a brak projektów przepisów wykonawczych na początku prac legislacyjnych nie zapewniał pełnego obrazu regulacji. Zdaniem NIK, stworzenie minimum warunków do opiniowania trudnych projektów przepisów prawnych jest konieczne nawet w przypadku prac legislacyjnych prowadzonych w przyspieszonym tempie. Skracanie okresu na opiniowanie może prowadzić do powstawania luk prawnych, co szczególnie w tym obszarze ma istotne znaczenie.

Źródło: www.nik.gov.pl (16.05.2011)

Pobierz raport [NIK o hazardzie - informacje szczegółowe \(Plik PDF\)](#)

Pliki do pobrania

[\(pdf, 574.97 KB\)](#)